

Apalo kokmateriālu kvalitātes apraksts

AKKA 2024.01

01.01.2024

AS Latvijas valsts meži

	Apaļo kokmateriālu kvalitātes prasības	AKKA 2024.01
	Variants:	14
	Datums:	01/01/2024

SATURS	
I NODAĻA	3
VISPĀRĒJĀS SAGATAVOŠANAS PRASĪBAS	3
1.Apaļo kokmateriālu caurmēru grupas.....	3
2.Apaļo kokmateriālu piemērotākās koku sugas.....	3
3.Vispārējie nosacījumi	4
4.Redukcijas vispārīgie nosacījumi.....	4
5.Redukcijas maksimālās iespējas.....	5
II NODAĻA	6
VAINU DEFINĪCIJAS UN KOKSNES VAINAS UZMĒRĪŠANA UN VĒRTĒŠANA	6
	24
III NODAĻA	26
BRĀĶU KLASIFIKATORS	26
IV NODAĻA	28
KOKSNES VAINAS MAKSIMĀLI PIEŁAUJAMIE RAKSTURIELUMI	28
Stabi – ST14X18, ST18x24	28
Priedes I šķiras zāģbaļki – ZA28X.....	30
Priedes, egles II šķiras zāģbaļki- ZB10X14, ZB14X18, ZB18X28, ZB28X, ZB50X.....	32
Mieti – MI6x10.....	34
Ozola, oša zāģbaļki – ZB18X.....	35
Kamīnmalka - KM8X, KM10X.....	37

Lietotie saīsinājumi:

- P – platumis;
- H – augstums;
- L – garums;
- D – caurmērs, diametrs.
- G – garuma redukcija
- C – caurmēra redukcija

	Apalo kokmateriālu kvalitātes prasības	AKKA 2024.01
	Variants:	14
	Datums:	01/01/2024

I Nodaļa

Vispārējās sagatavošanas prasības

1. Apalo kokmateriālu caurmēru grupas

Apalo kokmateriāli	Caurmēru grupas				
Stabi	14-17.9 cm	18-23.9 cm			
Priedes I šķiras zāģbalķi	28 < cm				
Priedes, egles II šķiras zāģbalķi	10-13.9 cm	14-17.9 cm	18-27.9 cm	28 < cm	50 < cm
Mieti	6-9.9 cm				
Ozola, oša zāģbalķi	18 < cm				
Kamīnmalka	10-44.9cm	8-99.9 cm			

2. Apalo kokmateriālu piemērotākās koku sugas

	Stabi	Priedes I šķiras zāģbalķi	Priedes, egles II šķiras zāģbalķi	Mieti	Ozola, oša zāģbalķi	Kamīnmalka
Priede	x	x	x	x		
Egle			x	x		
Bērzs						x
Apse						
Melnalksnis						x
Baltalksnis						x
Osis					x	x
Ozols					x	x

	Apālo kokmateriālu kvalitātes prasības	AKKA 2024.01
	Variants:	14
	Datums:	01/01/2024

3. Vispārējie nosacījumi

Nosacījumi	Stabi	Priedes I šķiras zāģbalķi	Priedes, egles II šķiras zāģbalķi	Mieti	Oša, ozola zāģbalķi	Kamīnmalka
Kokmateriāls ir jāsagatavo no dzīvās stumbra daļas (stumbra daļu uzskata par dzīvu, ja vairāk kā 50% no stumbra šķērsgriezuma laukuma notiek barības vielu pārnese).	x	x	x	x	x	
Kokmateriāls ir jāsagatavo no dzīvās stumbra daļas vai nokaltušiem kokiem.						x
Kokmateriāla darba cilindrs ir iedomāts cilindrs ar caurmēru, kas vienāds ar kokmateriāla tievgaļa caurmēru samazinātu par 1 cm.		x	x	x	x	
Kvalitātes noteikšanā jāvērtē kokmateriāla redzamā daļa.	x	x	x	x	x	x
Brāķetiem kokmateriāliem ir jāuzrāda atbilstošs iemesls, kas norādīts brāķu klasifikatorā.	x	x	x	x	x	x
Ja tehniski iespējams, tad kokmateriāliem, kas neatbilst augstākajai šķirai, uzrāda šķiras pazemināšanas iemeslu.	x	x	x	x	x	
Harvestera padevējveltnīšu iespiedumi un izcilnīši nav uzskatāmi par mehāniskajiem bojājumiem.	x	x	x		x	x
Caurmēru līdz 5 cm un garumu līdz 15 dm uzskata par koksnes atlikumiem, tas ir, tos neuzmēra un neuzskaita.						x
Apālo kokmateriālu kvalitāte tiek vērtēta atsevišķi katram īsklucim vai virpošanas cilindram (par īskluci un virpošanas cilindru tiek uzskatīta $\frac{1}{2}$ kokmateriāla garuma, ja uzmērišanas noteikumos nav noteikts savādāk).				x ^{1,2}		
Nogriežņa virpošanas cilindra diametrs nedrīkst būt mazāks par tievgaļa caurmēru, kas samazināts par 2 cm				x		

4. Redukcijas vispārīgie nosacījumi

Nosacījumi	Stabi	Priedes I šķiras zāģbalķi	Priedes, egles II šķiras zāģbalķi	Mieti	Oša, ozola zāģbalķi	Kamīnmalka
Redukcija ir tilpuma samazinājums, kuru veic gadījumā, ja, samazinot kokmateriāla garumu vai caurmēru, novērš tā izbrāķēšanu un/vai produkta kvalitātes šķiru pārnesi uz zemāku.	x	x	x	x	x	
Tilpuma redukcija netiek veikta, ja kokmateriālu uzmērišanā izmanto grupveida metodi.			x	x		x

¹ Vērtēšana īsklučos attiecas tikai uz koksnes vainu "Līkumainība".

² Izbrāķēšana dēļ koksnes vainas "līkumainība" ir tikai tad, ja neatbilst abi īskluči.

	Apāļo kokmateriālu kvalitātes prasības	AKKA 2024.01
	Variants:	14
	Datums:	01/01/2024

Nosacījumi	Stabi	Priedes I šķiras zāģbalķi	Priedes, egles II šķiras zāģbalķi	Mieti	Oša, ozola zāģbalķi	Kamīnmalka
Ja ir iespējams veikt garuma un caurmēra redukciju, tad jāizvēlas tas redukcijas veids, kas, novēršot vainu, dod mazāko tilpuma samazinājumu.	x	x	x	x	x	
Tilpuma redukciju veic pamatojoties uz vainām, kuras ietekmē darba cilindru vai kokmateriāla gala plakni	x	x	x	x	x	
Garuma redukciju aprēķina, nemot vērā visu kokmateriāla garumu un izsaka veselos decimetros.	x	x	x	x	x	
Garuma redukcijas solis ir atbilstošs kokmateriāla garuma gradācijai (apāļo kokmateriālu cenu lapa vai uzmērišanas pasūtījums).	x	x	x	x	x	
Redukcijas pazīmes un izvēlnes iespējas norādītas „Kvalitātes prasības un maksimāli pieļaujamās koksnes vainas” tabulā.	x	x	x	x	x	

5. Redukcijas maksimālās iespējas

Nosacījumi	Stabi	Priedes I šķiras zāģbalķi	Priedes, egles II šķiras zāģbalķi	Mieti	Oša, ozola zāģbalķi	Kamīnmalka
Maksimālais garuma redukcijas lielums ir 12 dm (kokmateriāla vienā pusē 24 dm).		x	x	x	x	
Maksimālā redukcija pieļaujama, nodrošinot minimālo kokmateriāla garumu.	x					
Apāļajiem kokmateriāliem, kuriem ir mehāniskie bojājumi gala virsmā, ir jāveic garuma redukcija uz nākošo nominālo garumu.	x	x	x	x	x	
Apāļajiem kokmateriāliem ar gāšanas vai sagarumošanas plaissām jāveic garuma redukcija vismaz 6 dm, ja plaisa šķēl sānu plakni. Citos gadījumos piemērojams minimāli pieļaujamais redukcijas solis.	x	x	x	x	x	
Maksimālā caurmēra redukcija pieļaujama līdz 2 cm kokmateriāliem ar caurmēru līdz 30 cm, bet resnākiem līdz 3 cm, ievērtējot minimālo pieļaujamo caurmēru.		x	x	x	x	
Maksimālā caurmēra redukcija pieļaujama līdz 4 cm, redukcijas solis 2 cm.						

	Apaļo kokmateriālu kvalitātes prasības	AKKA 2024.01
	Variants:	14
	Datums:	01/01/2024

II Nodaļa

Vainu definīcijas un Koksnes vainas uzmērišana un vērtēšana

Vainas definīcijas

1. Zari

skujkoki/lapkoki

Koksnē ieslēgta zara daļa.

1.1. Apaudzis zars

skujkoki/lapkoki

Zars, kas nav redzams uz kokmateriāla sānu virsmas, un uz to norāda mizas apauguma rētas un/ vai izcilņi.

1.2. Vaļējs zars

skujkoki/lapkoki

Uz kokmateriāla sānu virsmas redzams zars.

1.2.1. Trupējis zars

skujkoki

Pilnīgi satrupējis ar irdeno trupi.

lapu koki

Zars ar trupi.

1.2.2. Nokaltis zars

skujkoki

Ar apkārtējo koksni nesaudzis zars visā zara perimetrā, ar vai bez trupes pazīmēm.

lapu koki

Ar apkārtējo koksni daļēji saaudzis zars, neatkarīgi no tā cik saaugusī daļa aizņem no zara perimetra, bez trupes pazīmēm.

1.2.3. Vesels zars

skujkoki

Koksne sānu virsmā ir saaugusi ar stumbra koksni, neatkarīgi no tā cik saaugusī daļa aizņem no zara perimetra, bez trupes pazīmēm.

lapu koki

Koksne sānu virsmā ir saaugusi ar stumbra koksni visā tā perimetrā, bez trupes pazīmēm.

1.2.4. Padēls

skujkoki/lapkoki

Šaurā leņķī augošs zars ar lielākā un mazākā caurmēra attiecību, kas vienāda vai lielāka par 3:1 un/ vai mizas ieaugumu virs tā.

2. Plaisas

skujkoki/lapkoki

Šķiedru atdalīšanās garenvirzienā.

2.1. gala plaisas

skujkoki/lapkoki

Gala virsmā redzamas plaisas.

lapu koki

Viena vai vairākas radiālas plaisas, kuras šķēl un/ vai nešķēl kokmateriāla sānu virsmu.

2.1.1. Serdes plaisas

	Apaļo kokmateriālu kvalitātes prasības	AKKA 2024.01
	Variants:	14
	Datums:	01/01/2024

skujkoki/lapkoki

Viena vai vairākas radiālas plaisas, kas sākas no serdes (platākais plaisas atvērums) un virzās uz aplievas pusī.

2.1.2. Žūšanas plaisa

skujkoki/lapkoki

Žūstot radusies īsa, šaura un sekla plaisa.

2.1.3. Gredzenveida plaisa

skujkoki/lapkoki

Pa gadsārtas aploci ejoša plaisa.

2.2. Sānu plasis

skujkoki/lapkoki

Uz sānu virsmas redzama plaisa.

2.2.1. Sala un zibens plasis

skujkoki/lapkoki

Augošam kokam sala vai zibens iedarbībā radusies liela garuma radiāla plisa virzienā no aplievas uz serdi.

2.3. Gāšanas un sagarumošanas plasis

skujkoki/lapkoki

Viena vai vairākas koku gāšanā un/ vai sagarumošanā radušās plasis, kas redzamas kokmateriāla gala virsmā un turpinās garenvirzienā.

3. Stumbra formas vainas

3.1. Blīzums

skujkoki/lapkoki

Stumbra resgaļa ievērojams paresninājums.

3.1.1. Rievotais blīzums

skujkoki/lapkoki

Stumbra resgalī izveidojušies gareniski padziļinājumi.

3.1.2. Apaļais blīzums

skujkoki/lapkoki

Stumbra resgaļa ovālas vai regulāras formas ievērojams paresninājums

3.2. Raukums

skujkoki/lapkoki

Caurmēra izmaiņa kokmateriāla garenvirzienā - tā slaiduma rādītājs.

3.3. Līkumainība

skujkoki/lapkoki

Apaļā kokmateriāla garenass novirze no taisnas līnijas.

3.3.1. Vienpusīgā līkumainība

skujkoki/lapkoki

Līkumainība tikai ar vienu izliekumu.

3.3.2. Daudzpusīgā līkumainība

skujkoki/lapkoki

Līkumainība ar diviem vai vairākiem izliekumiem vienā vai vairākās plaknēs.

3.4. Dubultgalotne

skujkoki/lapkoki

	Apāļo kokmateriālu kvalitātes prasības	AKKA 2024.01
	Variants:	14
	Datums:	01/01/2024

Kokmateriāla gala plaknes ūdeņveida sazarojums, kur lielākā un mazākā stumbra daļas caurmēra attiecība ir 3:1.

3.5. Izaugums

skujkoki/lapkoki

Lokāls caurmēra palielinājums jebkurā stumbra vietā.

4. Koksnes uzbūves vainas

4.1. Dvīņserde

skujkoki/lapkoki

Kokmateriāla gala plaknes šķērsgriezumā ietvertās divas serdes ar patstāvīgu gadskārtu sistēmu, kuras periferalā daļā aptver kopejas gadskārtas.

4.2. Lielainums

skujkoki

Gadskārtu vēlinās koksnes palielinājums vairāk par 30% no kopējā gadskārtu platuma. Veidojas ovāla stumbra forma un ekscentriski novietoti serdes.

4.3. Iekšējā aplieva

ozols

Pilna vai nepilna aploce kodolkoksnē aplievas krāsā un ar tās īpašībām.

4.4. Mizas ieaugums

skujkoki/lapkoki

Dalēji vai pilnīgi koksnei ieslēgta miza.

4.5. Ūdens ielāsme

skujkoki/lapkoki

Vieta koksnei ar paaugstinātu mitrumu, kas pēc žūšanas iekrāsojas tumšākā krāsā un pastiprināti plaisirā. Salā izskatās kā ledus uzsalums.

4.6. Gadskārtas

skujkoki/lapkoki

Vienā veģetācijas periodā radies koksnes slānis.

4.7. Saussāns

skujkoki/lapkoki

Augošam kokam atmirusi stumbra virsma, kas radusies mizas nobrāzuma vietā un veido padziļinājumu koksnei.

4.7.1. Apaudzis saussāns

skujkoki/lapkoki

Pilnīgi ar mizu apaudzis bojājums stumbra virsmā un nav redzams tā dziļums.

4.7.2. Valējs saussāns

skujkoki/lapkoki

Ar mizu dalēji apaudzis bojājums stumbra virsmā, kuram redzama atmirusī koksne.

4.8. Greizsķiedrainība

skujkoki/lapkoki

Vīteniski ap serdi sakārtojušās šķiedras.

4.9. Māzerpuns

skujkoki/lapkoki

Liels, pabiezīnāta puna formas koksnes uzaugums ar raksturīgu zīmējumu, ko veido neregulāri izlocītas šķiedras.

5. Sēnu bojājumi

	Apāļo kokmateriālu kvalitātes prasības	AKKA 2024.01
	Variants:	14
	Datums:	01/01/2024

skujkoki/lapkoki

Sēnu vai baktēriju infekcijas rezultātā izraisīta koksnes bioloģiskā noārdīšanās.

5.1. Kodola sēnu bojājumi

skujkoki/lapkoki

Sēnu vai baktēriju infekcijas bojājumi, kas attīstās tikai augošiem kokiem, inficējot caur saknēm, nolūzušiem zariem un sānu virsmas bojājumiem.

5.1.1. Kodola iekrāsojums

skujkoki/lapkoki

Sēnu attīstības stadija, kad koxsnē izmainās krāsojums un nesamazinās mehāniskās īpašības.

5.1.2. Kodola (meža) trupe (dobums)

skujkoki/lapkoki

Sēnu attīstības stadija, kad koxsnē izmainās krāsojums un samazinās mehāniskās īpašības.

5.2. Aplievas sēnu bojājumi

skujkoki/lapkoki

Sēnu infekcijas bojājumi, kas attīstās no kokmateriāla ārējās plaknes nokaltušiem un/ vai ilgstoši uzglabātajiem apalajiem kokmateriāliem.

5.2.1. Aplievas iekrāsojums (zilējums, brūnējums u.c.)

skujkoki/lapkoki

Sēnu attīstības stadija, kad koxsnē izmainās krāsojums un nesamazinās mehāniskās īpašības.

5.2.2. Aplievas (glabāšanas) trupe

skujkoki/lapkoki

Sēnu attīstības stadija, kad koxsnē izmainās krāsojums un samazinās mehāniskās īpašības.

Atkarībā no konsistences trupi iedala:

5.3. Cieta trupe - trupe, kas ir cieta, izrāda tādu pašu stiprību spiedē ar cietiem, asiem priekšmetiem, kā nebojātā koxsne blakus.

5.4. Irdena trupe - (ārkārtējos gadījumos ar izpuvušiem caurumiem) Trupe, kas vairs nav cieta, izrāda mazāku stiprību spiedē ar cietiem, asiem priekšmetiem, nekā nebojātā koxsne blakus.

5.5. Priežu piepe (Phellinus pini)

Sēne, kas attīstās augošiem kokiem, inficējot caur nolūzušiem zariem un sānu virsmas bojājumiem.

6. Kukaiņu - kāpuru bojājumi

skujkoki/lapkoki

Kukaiņa - kāpura radīts tuneļa veida caurums vai iedobums kokmateriālā.

7. Mehāniskie bojājumi

skujkoki/lapkoki

Dažāda veida mehāniskie bojājumi kokmateriāla gala vai sānu virsmā, kas skar koxsni.

7.1. Mehāniskie bojājumi gala virsmā

skujkoki/lapkoki

Dažāda veida mehāniskie bojājumi kokmateriāla gala virsmā.

7.2. Mehāniskie bojājumi sānu virsmā

skujkoki/lapkoki

Dažāda veida mehāniskie bojājumi kokmateriāla sānu virsmā.

7.3. Apoglojums

skujkoki/lapkoki

Apdegusi koksne.

7.4. Metāla ieslēgumi

skujkoki/lapkoki

Metāla ieslēgumi koxsnē.

skujkoki/lapkoki

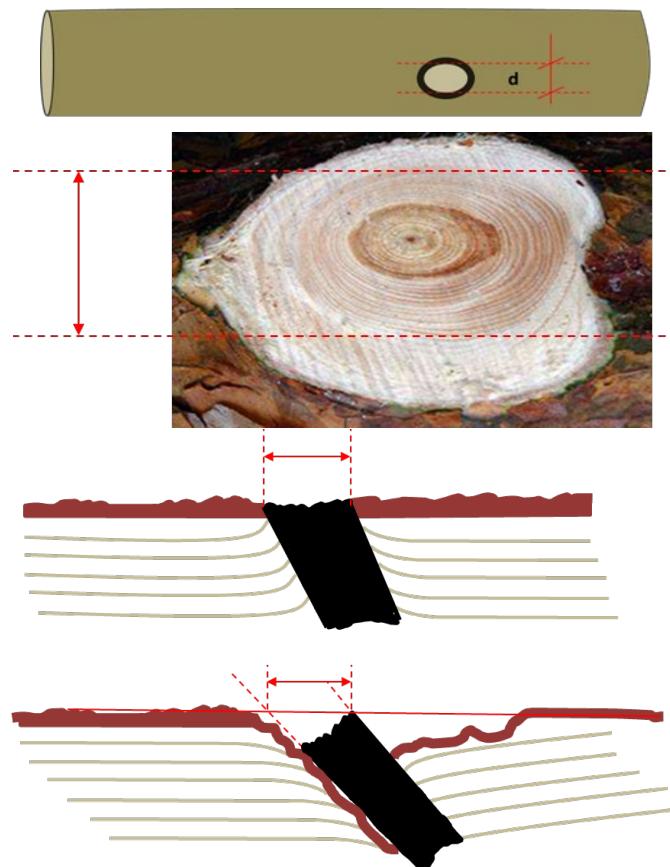
Koxsnes vainu uzmērišana un vērtēšana

1. Zari

1.1. Zara caurmērs

Uzmēra lielākā zara caurmēru tā šaurākajā vietā bez mizas.

Veselam zaram caurmēru uzmēra apkārt zara vistumšākajam ārējam gadskārtu gredzenam

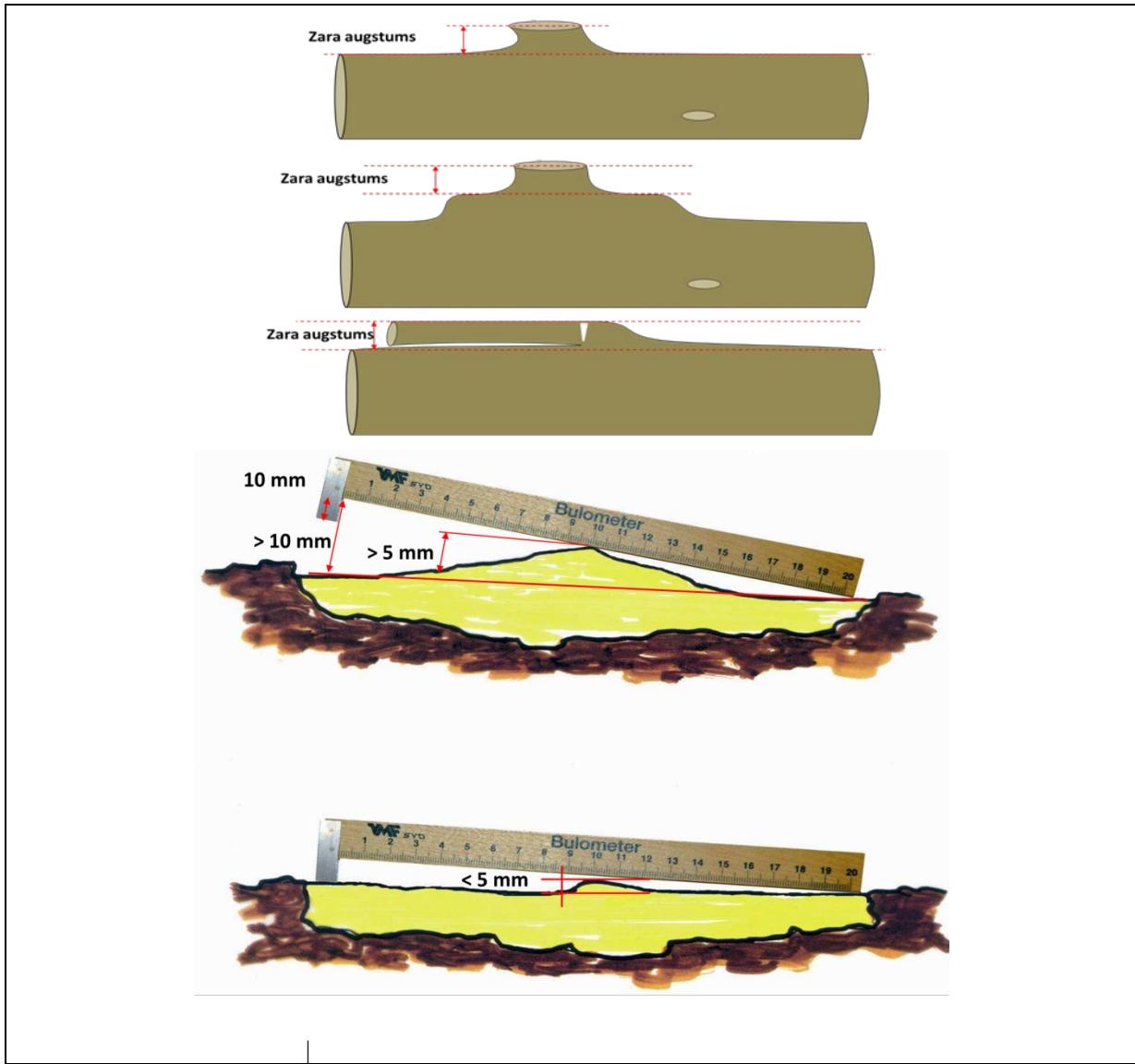
1.2. Zara augstumu

Ar zara augstumu tiek saprasts zara augstākais punkts perpendikulāri kokmateriāla sānu virsmai virs mizas. Aizlauzts klāt palicis zars netiek ierēķināts zara stumbreņa garumā. Zaru uzskata par aizlauztu, ja tas pie liekšanas izrāda mazāku pretestību.

Vērtē attālumu no kokmateriāla sānu virsmas/ saauguma valnīša līdz zara augstākajam punktam perpendikulāri kokmateriāla sānu virsmai.

Variants: 14

Datums: 01/01/2024

1.3. Zara caurmēra attiecība pret stumbra caurmēru

Vērtē zara caurmēra attiecību pret kokmateriāla caurmēru zara vietā.

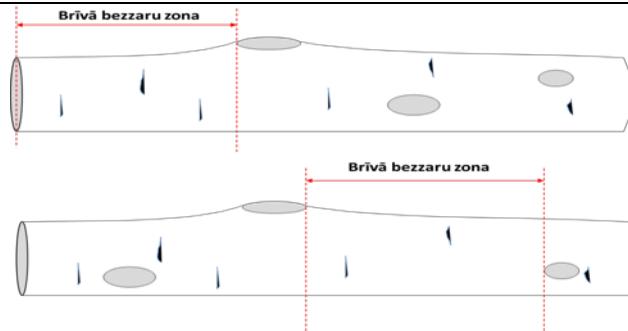

1.4. Bezzaru zona uz kokmateriālu

Vērtē bezzaru zonu uz kokmateriāla sānu virsmas jebkurā vietā.

Variants: 14

Datums: 01/01/2024

1.5. Zaru mieturis

Vērtē zaru caurmēru summu mieturī, kuru attiecina pret kokmateriāla caurmēru zara mietura vietā.

2. Plaisas

2.1. Plaisas platums

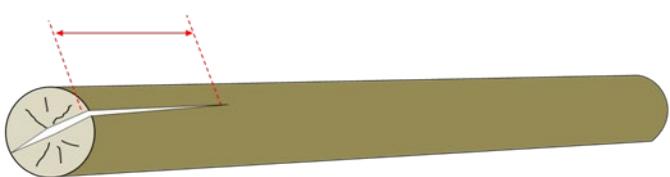
Uzmēra lielāko plaisas platumu.

 $P_{\text{plaisas platums}} (\text{mm})$

2.2. Plaisas garums sānu virsmā

Uzmēra plaisas garumu sānu virsmā abos vai vienā galā.

Plaisas garums sānu virsmā

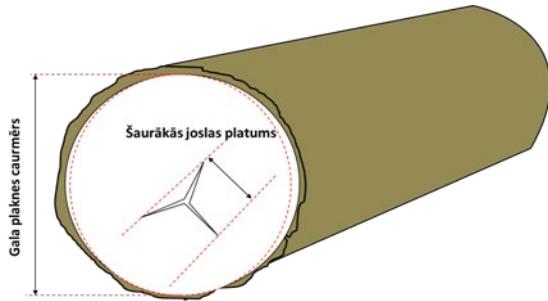
Plaisas garums sānu virsmā

2.3. Plaisas šaurākā josla

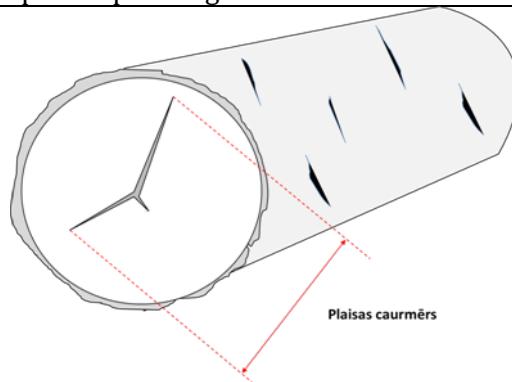
Uzmēra kokmateriāla gala plaknē šaurāko joslu, kurā iekļaujas plaisa un šo izmēru attiecina pret gala plaknes caurmēru.

Variants: 14

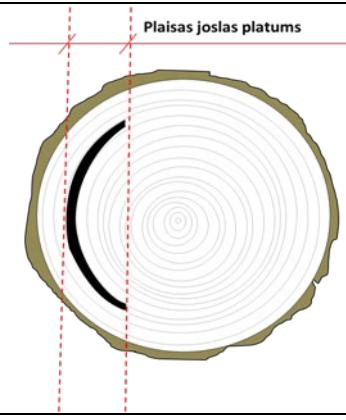
Datums: 01/01/2024

2.4. Plaisas garums

Uzmēra kokmateriāla gala plaknē plaisas garumu

2.5. Gredzenveida plaisas josla

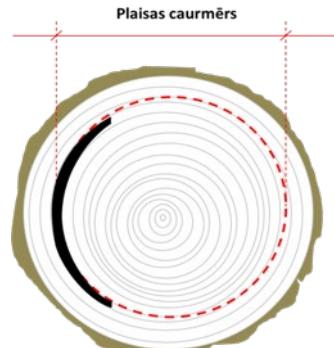
Uzmēra plaisas joslas platumu.

2.6. Gredzenveida plaisas bojātā cilindra caurmērs

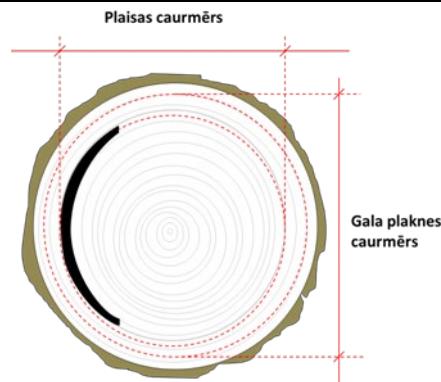
Uzmēra plaisas bojāto caurmēra cilindru.

Variants: 14

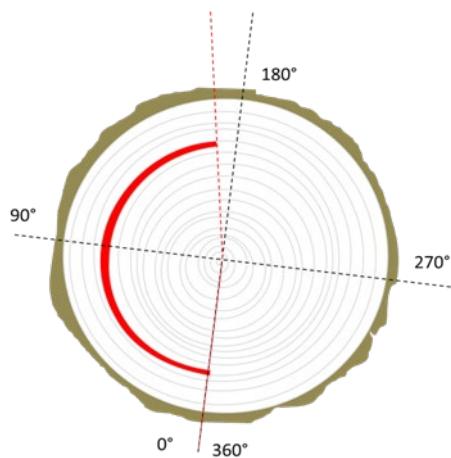
Datums: 01/01/2024

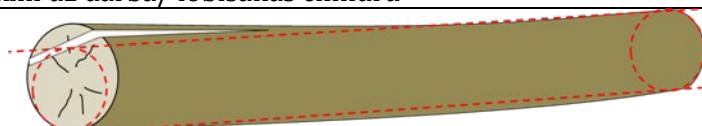
2.7. Gredzenveida plaisas bojātā cilindra caurmēra attiecība pret gala plaknes caurmēru
Vērtē plaisas bojāto caurmēru attiecinot pret gala plaknes caurmēru.

2.8. Gredzenveida plaisas aploces leņķis
Uzmēra plaisas aploces leņķi.

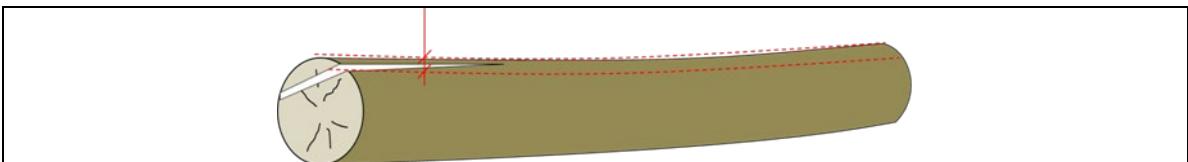
2.9. Gāšanas un sagumurošanas plaisas ietekme uz darba/lobišanas cilindru
Vērtē plaisas ietekmi uz darba/lobišanas cilindru

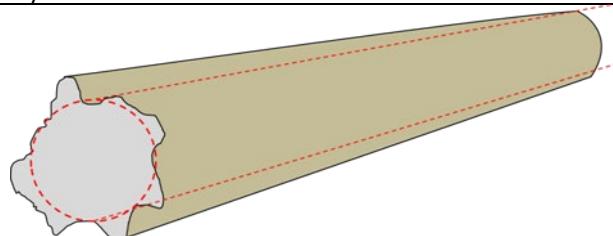
2.10. Gāšanas un sagumurošanas plaisas dzīlums koksnē
Vērtē plaisas dzīlumu koksnē.

Variants: 14

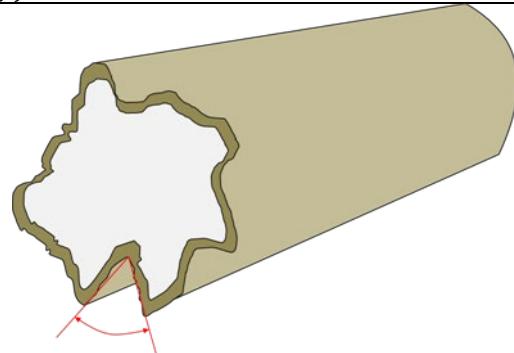
Datums: 01/01/2024

3. Stumbra formas vainas**3.1. Rievotā blīzuma ietekme uz darba/ lobišanas cilindru**

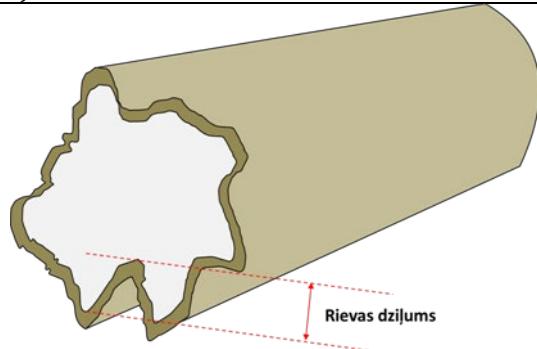
Vērtē tā ietekmi uz darba/ lobišanas cilindru.

3.2. Rievotā blīzuma rievas leņķis

Uzmēra šaurākās rievas leņķi virs mizas.

3.3. Rievotā blīzuma rievas dzījums

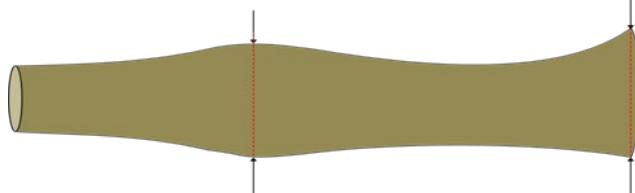
Uzmēra šaurākās rievas dzījumu koksnē.

3.4. Kokmateriāla maksimālais caurmērs

Uzmēra kokmateriāla maksimālo caurmēru zem mizas jebkurā vietā.

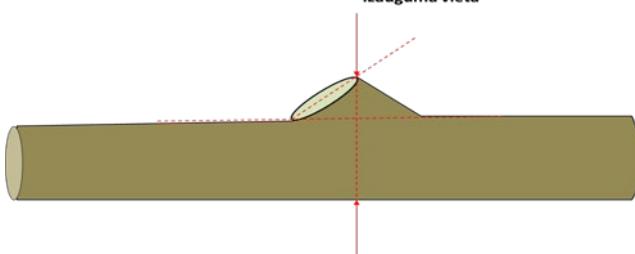
Variants: 14

Datums: 01/01/2024

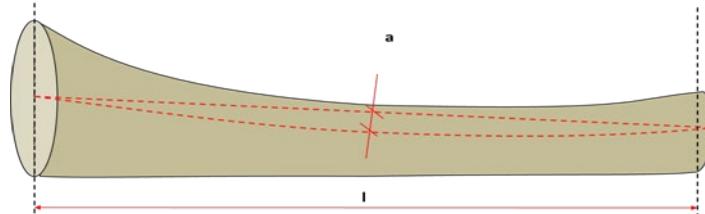
Izauguma vieta

3.5. Izaugums papīrmalkai

Slīpi atzarots zars, kam nav žāklis.

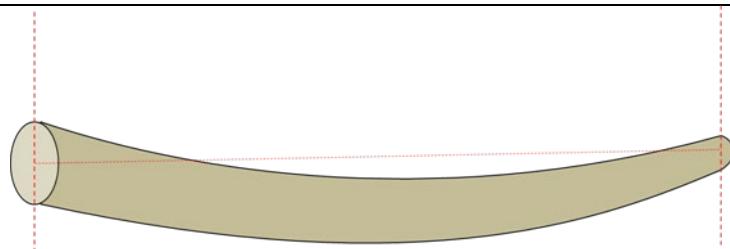
Uzmēra kokmateriāla maksimālo caurmēru zem mizas jebkurā vietā.

Izauguma vieta

3.6. Līkumainības izliekums

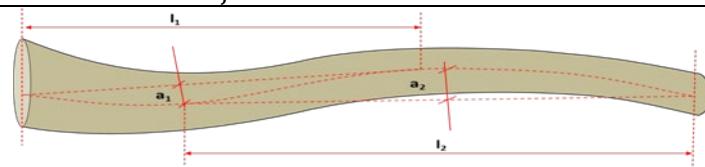
Uzmēra kokmateriāla garenass lielāko izliekuma novirzi (a) no taisnas līnijas, ko attiecinā pret kokmateriāla garumu un izsaka procentos.

 $a/l * 100$

3.7. Līkumainības izliekums attiecībā pret sānu virsmu

Vērtē vai līnija, kas savieno tievgala un resgaļa caurmēra viduspunktus, iziet/ neiziet ārpus kokmateriāla sānu virsmas.

3.8. Daudzpusējā līkumainība

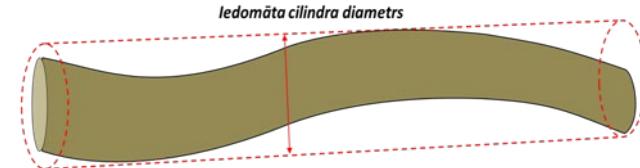
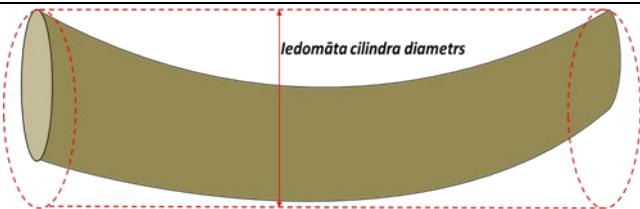
Vērtē pēc lielākā līkumainības rādītāja.

3.9. Lielākais izliekuma diametrs (papīrmalka)

Vērtē kokmateriāla lielāko izliekuma diametru.

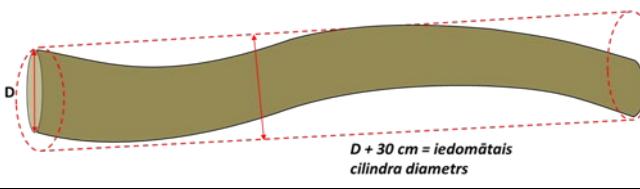
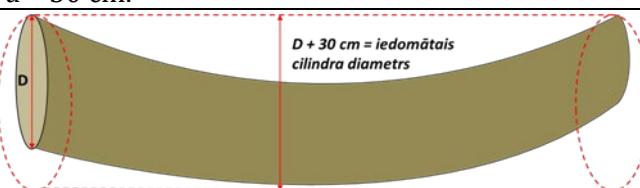
Variants: 14

Datums: 01/01/2024

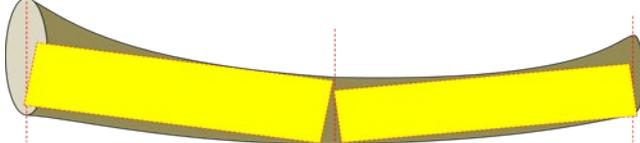
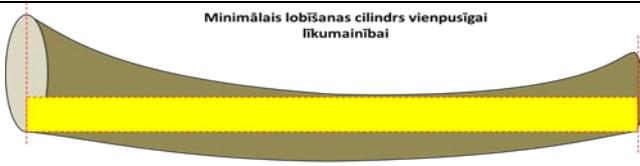
3.10. Resgaļa diametrs + 30 cm (papīrmalka)

Vērtē resgaļa caurmēru + 30 cm.

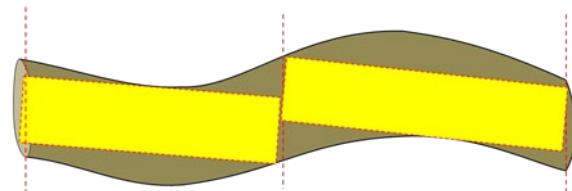
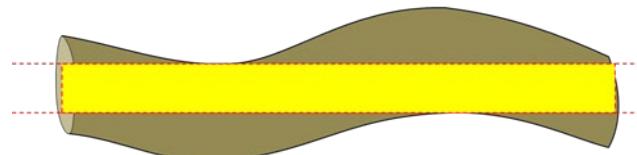
3.11. Līkumainība lobišanas cilindram

Vērtē minimālo lobišanas vai virpošanas cilindra diametru.

Variants: 14

Datums: 01/01/2024

Minimālais lobīšanas cilindrs daudzpusīgai
līkumainībai

3.12.

Vērtē vai līnija, kas savieno pusi no nogriežņa tievgaļa un resgaļa caurmēra viduspunktus, iziet/neiziet ārpus kokmateriāla sānu virsmas.

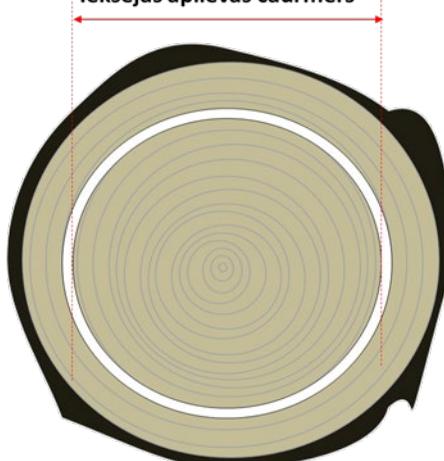
4. Koksnes uzbūves vainas**4.1. Lielainums**

Vērtē aizņemto laukumu, attiecinot to pret gala plaknes šķērsgriezuma laukumu.

4.2. Iekšējās aplievas caurmērs

Vērtē iekšējās aplievas neskarto caurmēru.

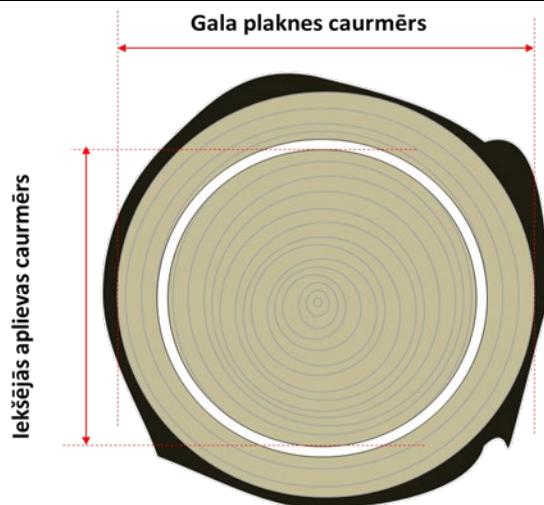
Iekšējās aplievas caurmērs

4.3. Iekšējā aplieva

Vērtē iekšējās aplievas caurmēra attiecību pret kokmateriāla caurmēru.

Variants: 14

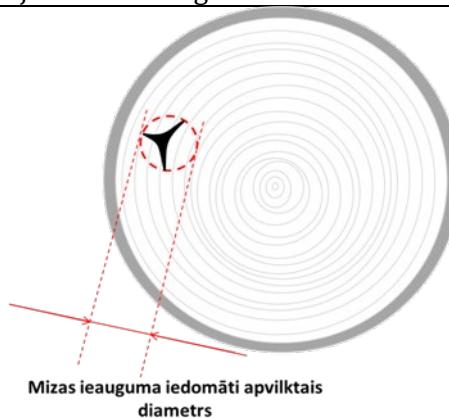
Datums: 01/01/2024

4.4. Mizas ieaugums

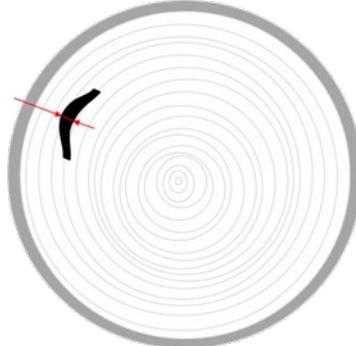
Vērtē ietekmi uz darba/lobīšanas cilindru.

4.5. Mizas ieauguma diametrs

Uzmēra diametru, kurā iekļaujas mizas ieaugums.

4.6. Mizas ieauguma lielākais biezums

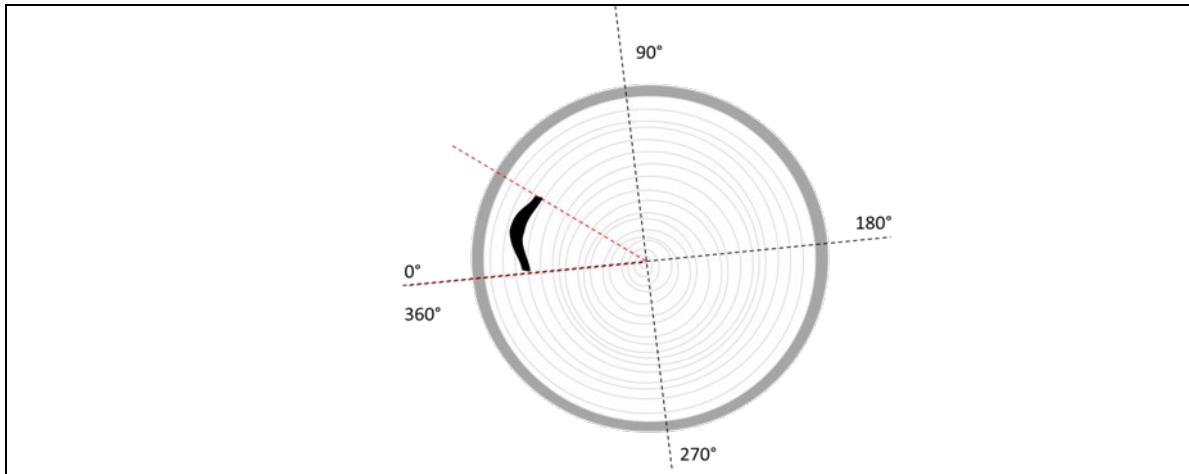
Uzmēra mizas ieauguma lielāko biezumu.

Mizas ieauguma lielākais biezums**4.7. Mizas ieauguma aploces leņķis**

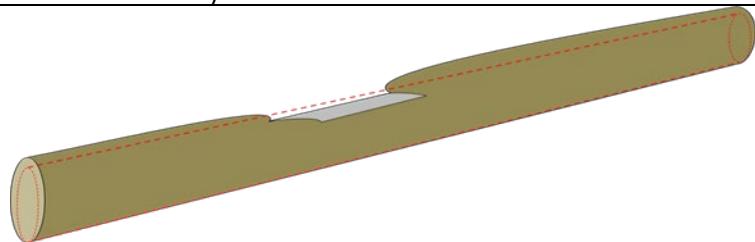
Uzmēra mizas ieauguma aploces leņķi.

Variants: 14

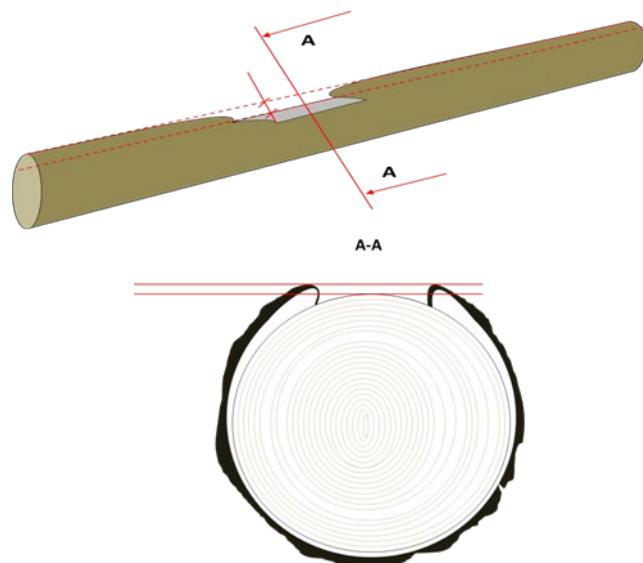
Datums: 01/01/2024

4.8. Saussāns

Vērtē saussāna ietekmi uz darba/ lobīšanas cilindru.

4.9. Saussāna dziļums koksнē

Vērtē saussāna dziļumu koksнē.

4.10. Māzerpuns

Vērtē attālumu no kokmateriāla sānu virsma līdz māzerpuna augstākajam punktam perpendikulāri kokmateriāla sānu virsmai.

Variants: 14

Datums: 01/01/2024

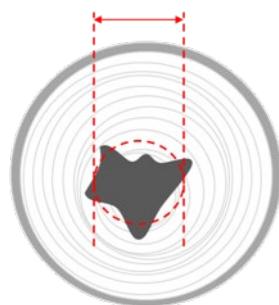

5. Sēnu bojājumi

5.1. Kodola sēnu bojājuma caurmērs

Uzmēra kodola sēnu bojājuma caurmēru.

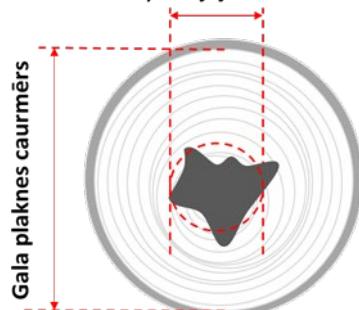
Kodola sēnu bojājuma caurmērs

5.2. Kodola sēnu bojājumi

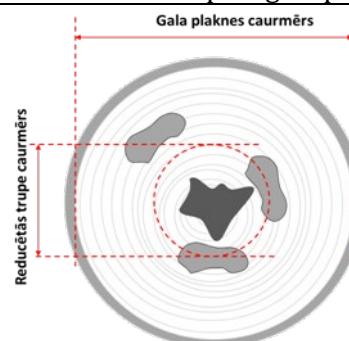
Vērtē kodola sēnu bojājuma caurmēru attiecību pret gala plaknes caurmēru.

Kodola sēnu bojājuma caurmērs

5.3. Kodola sēnu bojājumi atsevišķos laukumos.

Ja kodola sēnu bojājumi veido atsevišķus laukumus, tos uzmēra, vizuāli reducējot uz centru.
Vērtē kodola sēnu bojājuma caurmēra attiecību pret gala plaknes caurmēru.

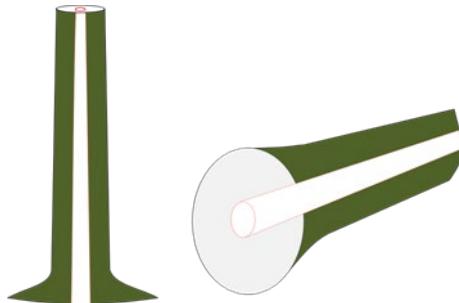

5.4. Kodola trupe

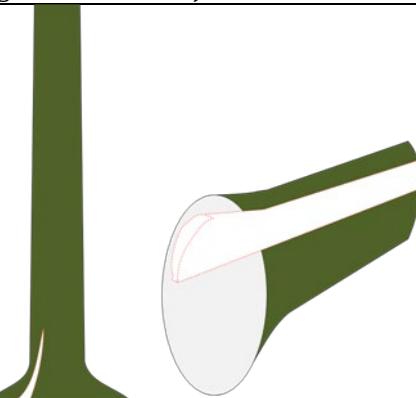
Ja trupe iet cauri kodola centram, tad tas ir brākējams.

Variants: 14

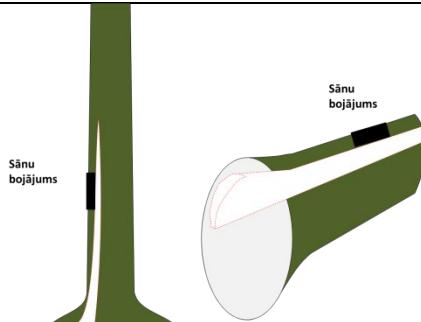
Datums: 01/01/2024

5.5. Kodola trupe

Ja kodola trupe koncentrēta vienā malā un nav redzami trupes iemesli sānu virsmā, tad kokmateriālam piemērojama garuma redukcija 6 dm lielumā.

5.6. Kodola trupe

Ja kodola trupe koncentrēta vienā malā un ir redzami trupes iemesli sānu virsmā, tad kokmateriāls brāķejams.

5.7. Aplievas sēņu bojājumu dzīlums

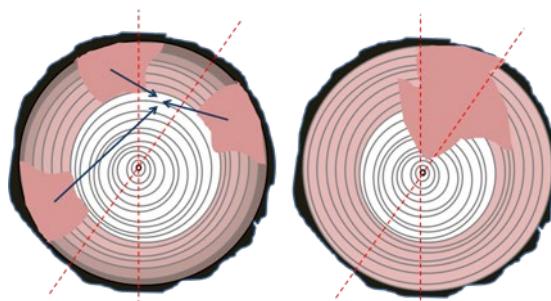
Uzmēra vainas dzīlumu kokmateriālu gala un sānu virsmā.

5.8. Aplievas sēņu bojājumi

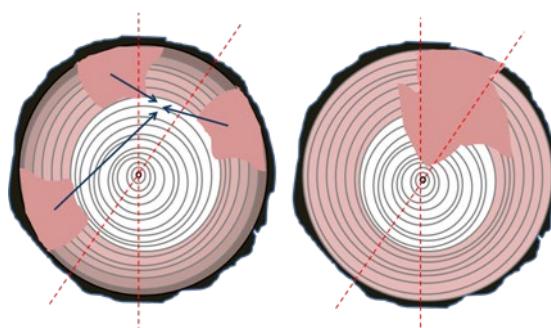
Vērtē gala plaknes virsmai, kur šī bojātā koksne tiek vizuāli ietilpināta noteiktā segmentā, ja šī bojātā koksne neietilpst noteiktajā raksturlielumā, tad kokmateriālu brāķē. Precīzākai vērtēšanai ir pielaujama gala plaknes nozāģēšana.

Variants: 14

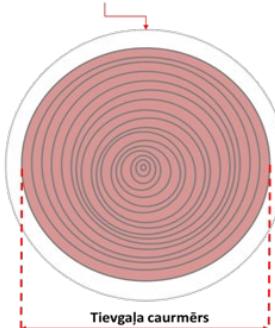
Datums: 01/01/2024

Aplievas sēnu bojājumi**5.9. Aplievas sēnu bojājumi (papīrmalka)**

Vērtē 15 cm no gala plaknes virsmai, kur šī bojātā koksne tiek vizuāli ietilpināta noteiktā segmentā, ja šī bojātā koksne neietilpst noteiktajā raksturlielumā, tad kokmateriālu brākē.

Aplievas sēnu bojājumi**5.10. Aplievas trupe ozolam**

Ozola zāģbalķiem, kuriem ir aplievas trupe tilpumu nosaka, uzmērot ar trupi neskartās koksnes tievgalā caurmēru.

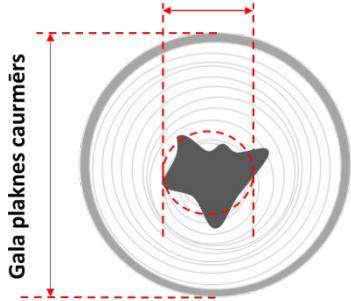
Aplievas trupe**5.11. Kodola trupe**

Kokmateriāla gala plaknes caurmēru nosaka ar mizu

Variants: 14

Datums: 01/01/2024

Kodola sēņu bojājuma caurmērs

5.12. Priežu piepe (*Phellinus pini*)

Vērtē vainas sastopamību.

	Apālo kokmateriālu kvalitātes prasības	AKKA 2024.01
	Variants:	14
	Datums:	01/01/2024

6. Kukainu - kāpuru bojājumi

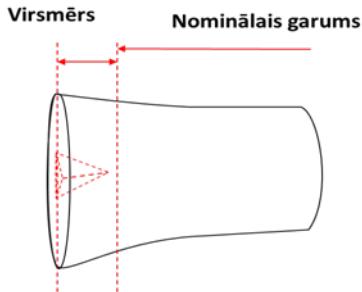
6.1. Kukainu - kāpuru bojājumi

Vērtē vainas dzīlumu koksne.

7. Mehāniskie bojājumi

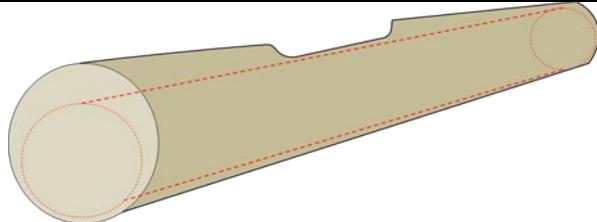
7.1. Mehāniskie bojājumi gala virsmā

Vērtē vainas ietekmi uz kokmateriālu nominālo garumu.

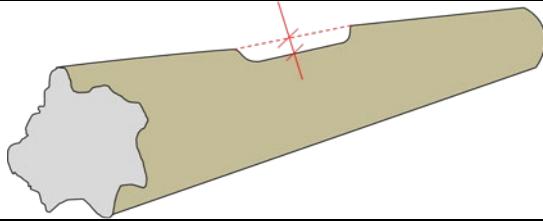
7.2. Mehānisko bojājumu ietekme uz darba / lobīšanas cilindru

Vērtē vainas ietekmi uz kokmateriāla darba / lobīšanas cilindru.

7.3. Mehānisko bojājumu dzīlums sānu virsmā

Vērtē vainas dzīlumu koksne.

7.4. Metāla ieslēgumu novērtēšana ar automātiskajām uzmērišanas ierīcēm

Metāla ieslēgumus automatiskajās uzmērišanas ierīces nosaka stacionāri uzstādīti metāla meklētāji.

7.5. Metāla ieslēgumi novērtēšana citos gadījumos

Kokmateriālu uzmērišana vietās, kur nav stacionāri metāla meklētāji, metāla ieslēgumus novērtē vizuāli.

7.6. Apoglojums

Apoglojuma skarto koksnes daļu novērtē vizuāli.

7.7. Minerāli

Minerālu daudzumu uz koksnes novērtē vizuāli.

	Apaļo kokmateriālu kvalitātes prasības	AKKA 2024.01
	Variants:	14
	Datums:	01/01/2024

III Nodaļa

Brāķu klasifikators

Vainas nosaukumi	Brāķu veids
1. Zari	Zari
1.1. Apaudzis zars	Zari
1.2. Valējs zars	Zari
1.2.1. Trupējis zars	Zari
1.2.2. Nokaltis zars	Zari
1.2.3. Vesels zars	Zari
1.2.4. Padēls	Zari
2.1.1. Serdes plaisas	Glabāšana
2.1.2. Žūšanas plaisa	Glabāšana
2.1.3. Gredzenveida plaisa	Stumbra forma
2.2.1. Sala un zibens plaisas	Stumbra forma
2.3. Gāšanas un sagarumošanas plaisas	Ražošana
3.1. Blīzums	Stumbra forma
3.1.1. Rievotais blīzums	Stumbra forma
3.1.2. Apaļais blīzums	Stumbra forma
3.2. Raukums	Stumbra forma
3.3. Līkumainība	Līkumainība
3.3.1. Vienpusīgā līkumainība	Līkumainība
3.3.2. Daudzpusīgā līkumainība	Līkumainība
3.4. Dubultgalotne	Zari
3.5. Izaugums	Stumbra forma
4.1. Dvīņserde	Stumbra forma
4.2. Lielainums	Stumbra forma
4.3. Iekšējā aplieva	Trupe
4.4.1. Mizas ieaugums	Stumbra forma
4.5. Ūdens ielāsme	Stumbra forma
4.6. Gadskārtas	Stumbra forma
4.7. Saussāns	Stumbra forma
4.7.1. Apaudzis saussāns	Stumbra forma
4.7.2. Valējs saussāns	Stumbra forma
4.8. Greizšķiedrainība	Stumbra forma
4.9. Māzerpuns	Stumbra forma
5.1.1. Kodola iekrāsojums	Trupe
5.1.2. Kodola trupe (dobums)	Trupe
5.2.1. Aplievas iekrāsojums (zilējums, brūnējums u.c.)	Glabāšana
5.2.2. Aplievas trupe	Glabāšana
5.3. Cieta trupe	Trupe
5.4. Irdena trupe	Trupe
5.5. Priežu piepe	Trupe
6. Kukaiņu – kāpuru bojājumi	Glabāšana
7. Mehāniskie bojājumi	Ražošana
7.1. Mehāniskie bojājumi gala virsmā	Ražošana
7.2. Mehāniskie bojājumi sānu virsmā	Ražošana

	Apaļo kokmateriālu kvalitātes prasības	AKKA 2024.01
	Variants:	14
	Datums:	01/01/2024

7.3. Apoglojums	Stumbra forma
7.4.1. Metāla ieslēgumi	Metāls
7.5. Minerāli	Ražošana
Neatbilstoša suga	Ražošana
Dimensijas brāķis	Dimensija

	Apalo kokmateriālu kvalitātes prasības	AKKA 2022.02
	Variants:	13
	Datums:	01/07/2022
	Vispārīgās sagatavošanas prasības atbilstoši	I Nodaļa
	Vainas definīcijas un Koksnes vainas vērtēšanas un uzmērišana atbilstoši	II Nodaļa
	Brāķu klasifikators atbilstoši	III Nodaļa

IV Nodaļa

Koksnes vainas maksimāli pieļaujamie raksturlielumi

Stabi - ST14X18, ST18x24		Maksimāli pieļaujamās koksnes vainas			
Vainas definīcijas	Vainas nosaukums			Vainas vērtēšana	Redukcija
1.2.1	Trupējis zars	Atsevišķi zari	Zaru mieturis		
1.2.2 / 1.2.3	Nokaltis zars/ Vesels zars	zaru caurmērs līdz 1/6 no staba caurmēra zara mērišanas vietā	zaru caurmēru summa līdz 2/3 no staba caurmēra zaru mērišanas vietā un/ vai lielākā zara caurmērs līdz 35 mm	1.1 / 1.3 / 1.5	G
2.2.1	Sala un zibens plaisas	Nepieļauj			Nav
2.3	Gāšana un sagarumošanas plaisas	dziļums līdz 2.0 cm		2.10	G
3.1.1	Rievotais blīzums	Pieļauj, ja rieuva leņķis ir lielāks par 90° , bet ja leņķis ir mazāks par 90° , tad rievav dzīlumu pieļauj līdz 5.0 cm		3.2 / 3.3	G
3.3.1	Vienpusīgā līkumainība	Līnija, kas savieno tievgalja un resgaļa gala plaknes viduspunktus nedrīkst iziet ārpus staba sānu virsmas		3.7	G

	Apalo kokmateriālu kvalitātes prasības	AKKA 2022.02
	Variants:	13
	Datums:	01/07/2022
	Vispārīgās sagatavošanas prasības atbilstoši	I Nodaļa
	Vainas definīcijas un Koksnes vainas vērtēšanas un uzmērišana atbilstoši	II Nodaļa
	Brāķu klasifikators atbilstoši	III Nodaļa

Stabi - ST14X18, ST18x24		Maksimāli pieļaujamās koksnes vainas		
Vainas definīcijas	Vainas nosaukums		Vainas vērtēšana	Redukcija
3.3.2	Daudzpusīgā līkumainība	Līnija, kas savieno tievgāla un resgaļa gala plaknes viduspunktus nedrīkst iziet ārpus staba sānu virsmas	3.8	G
4.7	Saussāns	Pieļauj līdz 1 m augstumam no resgaļa gala plaknes viduspunkta; daļā no 1 m augstuma līdz tievgāla gala plaknei pieļauj līdz 2 cm dziļumam	4.9	G
5.1.2	Kodola trupe	Nepieļauj	-	Nav
5.5	Priežu piepe (<i>Phellinus pini</i>)	Nepieļauj	5.12	Nav
5.2.1	Aplievas iekrāsojums	Pieļauj, ja nodrošināts noteikts piegādes termiņš līdz 1 mēnesim pēc sagatavošanas vai pieļauj sānu virsmā līdz 5 mm	5.7	Nav
5.2.2	Aplievas trupe	Nepieļauj	-	Nav
6	Kukaiņu – kāpuru bojājumi	dziļums līdz 3 mm	6.1	Nav
7.1	Mehāniskie bojājumi gala virsmā	Pieļauj, ja neskar staba nominālo garumu	7.1	G
7.2	Mehāniskie bojājumi sāna virsmā	dziļums līdz 2.0 cm	7.3	G
7.3	Apoglojums	Nepieļauj	-	Nav

	Apalo kokmateriālu kvalitātes prasības	AKKA 2022.02
	Variants:	13
	Datums:	01/07/2022
	Vispārīgās sagatavošanas prasības atbilstoši	I Nodaļa
	Vainas definīcijas un Koksnes vainas vērtēšanas un uzmērišana atbilstoši	II Nodaļa
	Brāķu klasifikators atbilstoši	III Nodaļa

Priedes I šķiras zāģbalķi - ZA28X		Maksimāli pieļaujamās koksnes vainas				
Vainas definīcijas	Vainas nosaukums	Priede			Vainas vērtēšana	Redukcija
1.	Zars					
1.1	Apaudzis zars		Izcilņa H virs 5 mm skaits līdz 7 gab. uz kokmateriālu		1.1 / 1.2	Nav
1.2.1	Trupējis zars	Zara D lielāks par 9 mm	Skaits līdz 2 gab. uz kokmateriālu un/ vai zara D līdz 15 mm		1.1	Nav
1.2.2	Nokaltis zars	Zara D lielāks par 9 mm	Skaits līdz 7 gab. uz kokmateriālu un/ vai zara D līdz 35 mm		1.1	Nav
1.2.3	Vesels zars	Zara D lielāks par 15 mm	Skaits līdz 1 gab. uz kokmateriāla un/ vai zara D līdz 40 mm		1.1	Nav
1.2.4	Padēls		Nepieļauj		-	Nav
2.1.1	Serdēs plaisas	Plaisas P sākot no 2 mm	līdz 50 % no darba cilindra		2.1 / 2.3	G, C
2.1.2	Žūšanas plaisas	Plaisas P sākot no 2 mm	Pieļauj virsmēra dziļumā, nevērtē ja sagatavots bez virsmēra.		2.1	G, C
2.1.3	Gredzenveida plaisas		P plaisasjoslai līdz 80 mm		2.5	Nav
2.2.1	Sala un zibens plaisas		Nepieļauj		-	Nav
2.3	Gāšanas un sagarumošanas plaisas		Pieļauj ārpus kokmateriāla darba cilindra		2.9	G, C
3.1.1	Rievotais blīzums		Pieļauj ārpus kokmateriāla darba cilindra		3.1	G, C
3.3.1	Vienpusīgā līkumainība		līdz 1.0 %		3.6	G
3.3.2	Daudzpusīgā līkumainība		līdz 1.0 %		3.8	C
4.1	Dviņserde		Nepieļauj		-	Nav
4.7	Saussāns		Pieļauj ārpus kokmateriāla darba cilindra		4.8	G, C

	Apaļo kokmateriālu kvalitātes prasības	AKKA 2022.02
	Variants:	13
	Datums:	01/07/2022
	Vispārīgās sagatavošanas prasības atbilstoši	I Nodaļa
	Vainas definīcijas un Koksnes vainas vērtēšanas un uzmērišana atbilstoši	II Nodaļa
	Brāķu klasifikators atbilstoši	III Nodaļa

Priedes I šķiras zāģbalķi – ZA28X		Maksimāli pieļaujamās koksnes vainas				
Vainas definīcijas	Vainas nosaukums	Priede			Vainas vērtēšana	Redukcija
5.1.2	Kodola trupe		Nepieļauj		-	Nav
5.2.1	Aplievas iekrāsojums		dziļumā līdz 3 mm		5.7	Nav
5.2.2	Aplievas trupe		Nepieļauj		-	Nav
6	Kukaiņu – kāpuru bojājumi		dziļums līdz 3 mm		6.1	Nav
7	Mehāniskie bojājumi		Pieļauj ārpus kokmateriāla darba cilindra		7.2	G, C
7.3	Apoglojums		Nepieļauj		-	Nav
7.4	Metāla ieslēgumi		Nepieļauj		7.4 / 7.5	Nav

	Apalo kokmateriālu kvalitātes prasības	AKKA 2022.02
	Variants:	13
	Datums:	01/07/2022
	Vispārīgās sagatavošanas prasības atbilstoši	I Nodaļa
	Vainas definīcijas un Koksnes vainas vērtēšanas un uzmērišana atbilstoši	II Nodaļa
	Brāķu klasifikators atbilstoši	III Nodaļa

Priedes, egles II šķiras zāģbalķi - ZB10X14, ZB14X18, ZB18X28, ZB28X, ZB50X		Maksimāli pieļaujamās koksnes vainas						
Vainas definīcijas	Vainas nosaukums		Egle	Vainas vērtēšana	Priede	Vainas vērtēšana	Redukcija	
1	Zari		Zara H līdz 40 mm	1.2	Zara H līdz 40 mm	1.2	Nav	
1.1	Apaudzis zars		-	-	Pieļauj	-	Nav	
1.2.1	Trupējis zars		Zara D līdz 80 mm	1.1	Zara D līdz 100 mm	1.1	Nav	
1.2.2	Nokaltis zars		Zara D līdz 80 mm	1.1	Zara D līdz 100 mm	1.1	Nav	
1.2.3	Vesels zars		Zara D līdz 80 mm	1.1	Zara D līdz 100 mm	1.1	Nav	
1.2.4	Padēls		Zara D līdz 80 mm	1.1	Zara D līdz 100 mm	1.1	G	
2.1.1	Serdēs plāsas		Pieļauj	-	Pieļauj	-	Nav	
2.2.1	Sala un zibens plāsas		Nepieļauj	-	Nepieļauj	-	Nav	
2.3	Gāšanas un sagarumošanas plāsas		Pieļauj ārpus kokmateriāla darba cilindra	2.9	Pieļauj ārpus kokmateriāla darba cilindra	2.9	G, C	
3.3.1	Vienpusīgā līkumainība		līdz 2.0 %	3.6	līdz 2.0 %	3.6	Nav	
3.3.2	Daudzpusīgā līkumainība		līdz 1.0 %	3.8	līdz 1.0 %	3.8	Nav	
3.4	Dubultgalotne		Nepieļauj	-	Nepieļauj	-	Nav	
4.1	Dvīnserde		Pieļauj	-	Pieļauj	-	Nav	
4.2	Lielainums		līdz 50 % no gala plaknes laukuma	4.1	-	-	Nav	
4.5	Ūdens ielāsme		Pieļauj	-	-	-	Nav	
4.7.1	Apaudzis saussāns		Pieļauj	-	Pieļauj	-	Nav	
4.7.2	Valējs saussāns		Pieļauj ārpus kokmateriāla darba cilindra	4.8	Pieļauj ārpus kokmateriāla darba cilindra	4.8	G, C	
5.1.2	Kodola trupe		Saskaņā ar vainas vērtēšanu	5.4/ 5.5/ 5.6	Nepieļauj	-	Nav	
5.2.1	Aplievas iekrāsojums		dziļums līdz 3 mm	5.7	dziļums līdz 3 mm	5.7	Nav	

	Apaļo kokmateriālu kvalitātes prasības	AKKA 2022.02
	Variants:	13
	Datums:	01/07/2022
	Vispārīgās sagatavošanas prasības atbilstoši	I Nodaļa
	Vainas definīcijas un Koksnes vainas vērtēšanas un uzmērišana atbilstoši	II Nodaļa
	Brāķu klasifikators atbilstoši	III Nodaļa

Priedes, egles II šķiras zāģbalķi - ZB10X14, ZB14X18, ZB18X28, ZB28X, ZB50X		Maksimāli pieļaujamās koksnes vainas							
Vainas definīcijas	Vainas nosaukums		Egle	Vainas vērtēšana	Priede	Vainas vērtēšana	Redukcija		
5.2.2	Aplievas trupe		Nepieļauj	-	Nepieļauj	-	Nav		
6	Kukaiņu – kāpuru bojājumi		dziļums līdz 3 mm	6.1	dziļums līdz 3 mm	6.1	Nav		
7	Mehāniskie bojājumi		Pieļauj ārpus kokmateriāla darba cilindru	7.2	Pieļauj ārpus darba cilindra	7.2	G, C		
7.3	Apoglojums		Nepieļauj	-	Nepieļauj	-	Nav		
7.4	Metāla ieslēgumi		Nepieļauj	7.4 / 7.5	Nepieļauj	7.4 / 7.5	Nav		

	Apalo kokmateriālu kvalitātes prasības	AKKA 2022.02
	Variants:	13
	Datums:	01/07/2022
	Vispārīgās sagatavošanas prasības atbilstoši	I Nodaļa
	Vainas definīcijas un Koksnes vainas vērtēšanas un uzmērišana atbilstoši	II Nodaļa
	Brāķu klasifikators atbilstoši	III Nodaļa

Mieti - MI6x10		Maksimāli pieļaujamās koksnes vainas			Vainas vērtēšana	Redukcija
Vainas definīcijas	Vainas nosaukums					
1.2.3	Veseli zari	Zara D sākot no 1.0 cm	Zara H līdz 4.0 cm		1.1 / 1.2	Nav
2.2.1	Sala un zibens plaisas		Nepieļauj		-	Nav
2.3	Gāšanas un sagarumošanas plaisas		Pieļauj ārpus kokmateriāla darba cilindra		2.9	C
3.2	Raukums		līdz 1.2 cm / 1m		-	Nav
3.3.1	Vienpusīgā līkumainība		Līnija, kas savieno tievgāja un resgaļa caurmēra viduspunktus, nedrīkst iziet ārpus kokmateriālu sānu virsmas pusei		3.7 / 3.11	Nav
3.3.2	Daudzpusīgā līkumainība		Pieļauj virpošanas cilindra ietvaros		3.11	Nav
4.2	Lielainums		līdz 50 % no gala plaknes laukuma		4.1	Nav
4.5	Ūdens ielāsme		Pieļauj		-	Nav
4.7	Saussāns		Pieļauj ārpus kokmateriāla darba cilindra		4.8	C
5.1.2	Kodola trupe		Nepieļauj		-	Nav
5.2.1	Aplievas iekrāsojums		dzīlums līdz 3 mm		5.7	Nav
5.2.2	Aplievas trupe		Nepieļauj		-	Nav
6	Kukainu – kāpuru bojājumi		dzīlums līdz 3 mm		6.1	Nav
7	Mehāniskie bojājumi		Pieļauj ārpus kokmateriāla darba cilindra		7.2	C
-	Mehāniskie bojājumi - harvesteru padevējveltnīša iespiedumi		No tievgāja plaknes 1 m zonā pieļauj iespiedumus līdz 8 mm dzīlumā koksnes sānu virsmā	Līdz tievgāja plaknes 1m zonai pieļauj iespiedumus virs 8mm dzīlumā koksnes sānu virsmā	-	Nav
7.3	Apoglojums		Nepieļauj		-	Nav

	Apalo kokmateriālu kvalitātes prasības	AKKA 2022.02
	Variants:	13
	Datums:	01/07/2022
	Vispārīgās sagatavošanas prasības atbilstoši	I Nodaļa
	Vainas definīcijas un Koksnes vainas vērtēšanas un uzmērišana atbilstoši	II Nodaļa
	Brāķu klasifikators atbilstoši	III Nodaļa

Ozola, oša zāgbalķi - ZB18X		Maksimāli pieļaujamās koksnes vainas							
Vainas definīcijas	Vainas raksturojums	1. šķira ¹	Vainas vērtēšana	2. šķira		3. šķira	Vainas vērtēšana	Redukcija	
		24 < CM		18-23.9 cm	24 < CM	18< CM			
1	Zari	Zara H līdz 10 cm	1.2	Zara H līdz 10 cm		Zara D no sākot no 8 cm, H līdz 10 cm	1.1/ 1.2	Nav	
1.2.1/ 1.2.2	Trupējuši zari/ Nokaltuši zari	Zara D līdz 30 mm	1.1	Zara D 1/3 no D stumbra zara vietā			1.3	Nav	
1.2.3/ 1.2.4	Veseli zari/ Padēls	Zara D līdz 50 mm	1.1	Zara D 1/2 no D stumbra zara vietā			1.3	Nav	
2.1.1/ 2.1.2	Serdzes un žūšanas plaisas	Plaisas garums abās kokmateriālu gala plaknēs līdz 20 cm vai plaisas garums vienā kokmateriālu sānu plaknē līdz 40 cm	2.2	Plaisas garums abās kokmateriālu gala plaknēs līdz 20 cm vai plaisas garums vienā kokmateriālu sānu plaknēs līdz 40 cm		Pieļauj	2.2	Nav	
2.1.3	Gredzenveida plaisa	Nepieļauj		D gredzenveida plaisa līdz 1/3 no D gala plaknes caurmēra un/ vai D gredzenveida plaisa līdz 10 cm	Pieļauj ²	Pieļauj	2.6/ 2.7	Nav	

¹ 1. šķiru vērtē tikai tiem nogriežņiem, kuriem tievgaļa caurmērs ir virs 24 cm.

² Ja gredzenveida plaisa ir kopā ar trupi, kura koncentrēta ap plaisu un ja nogriežņa caurmērs ir virs 24 cm, tad nosaka iedomātu diametru starp trupes iekšējo malu, ja tas ir virs 24 cm, tad šo nogriezni nebrāķē, bet pieļauj 2. šķirā.

	Apalo kokmateriālu kvalitātes prasības	AKKA 2022.02
	Variants:	13
	Datums:	01/07/2022
	Vispārīgās sagatavošanas prasības atbilstoši	I Nodaļa
	Vainas definīcijas un Koksnes vainas vērtēšanas un uzmērišana atbilstoši	II Nodaļa
	Brāķu klasifikators atbilstoši	III Nodaļa

2.2.1	Sala un zibens plaisas	Nepieļauj		Plaisas garums abās kokmateriālu gala plaknēs līdz 20 cm vai plaisas garums vienā kokmateriālu sānu plaknēs līdz 40 cm	Pieļauj	Plaisas garums kokmateriāla sānu plaknē līdz 40cm	2.2	Nav
3.3.1	Vienpusīgā līkumainība	līdz 3.0 %	3.6	līdz 3.0 %	līdz 5.0 %	līdz 6.0 %	3.6	G
3.3.2	Daudzpusīgā līkumainība	līdz 1.5 %	3.8	līdz 1.5 %	līdz 2.5 %	līdz 3.0 %	3.8	C
4.1	Dvīņserde	Nepieļauj	-	Pieļauj	Pieļauj	-	Nav	
4.3	Iekšējā aplieva	Nepieļauj	-	D iekšējā aplieva līdz 1/3 no D gala plaknes caurmēra un/ vai D iekšējā aplieva 10 cm	Pieļauj		4.2/ 4.3	Nav
5.1.1	Kodola iekrāsojums (osim)	Pieļauj	-	Pieļauj	Pieļauj	-	Nav	
5.1.2	Kodola trupe	Nepieļauj	-	līdz 1/4 no D gala plaknes caurmēra	līdz 1/4 no D gala plaknes caurmēra	5.2	Nav	
5.2.2	Aplievas trupe	Pieļauj	5.10	Pieļauj	Trupes aizņemtais laukums līdz 10 % no D gala plaknes caurmēra	5.10	Nav	
7.4	Metāla ieslēgumi	Nepieļauj	7.4/ 7.5	Nepieļauj	Nepieļauj	7.4/ 7.5	Nav	
-	Metāla ieslēguma radīts iekrāsojums ³	Nepieļauj	-	Pieļauj	Pieļauj	-	Nav	

³ Oša, ozola zāgbalķiem starp šķirām vērtēšanā ir metāla ieslēguma radīts iekrāsojums.

	Apaļo kokmateriālu kvalitātes prasības	AKKA 2022.02
	Variants:	13
	Datums:	01/07/2022
	Vispārīgās sagatavošanas prasības atbilstoši	I Nodaļa
	Vainas definīcijas un Koksnes vainas vērtēšanas un uzmērišana atbilstoši	II Nodaļa
	Brāķu klasifikators atbilstoši	III Nodaļa

Kamīnmalka - KM8X, KM10X		Maksimāli pieļaujamās koksnes vainas	
Vainas definīcijas	Vainas nosaukums		Vainas vērtēšana
1	Zars	zara H līdz 16.0 cm	1.1 / 1.2
3.3	Līkumainība	iedomātā cilindra diametrs līdz 50 cm ⁴	3.9
3.4	Dubultgalotne	Nepieļauj	-
5.1.2	Kodola trupe	trupes aizņemtais laukums līdz 1/3 gala plaknes laukuma ⁵	5.2
5.2.2	Aplievas trupe	trupes aizņemtais laukums līdz 1/3 gala plaknes laukuma ⁵	5.8
-	Apoglojums	Nepieļauj	-

⁴ Koku sugām osis, ozols nevērtē diametrā virs 20cm.

⁵ Koku sugām osis, ozols vērtē kopējo trupes aizņemtā laukuma summu, kas nedrīkst pārsniegt 1/3 gala plaknes laukuma.